

Hoekige melodieën en burleske terzijdes

Muziek

Kox en Sjostakovitsj

★★★★☆

► Kox' dramatiek en knorrige ritmen brengen vooral Sjostakovitsj in herinnering.

AMSTERDAM Het beloofde de middag van Hans Kox worden. De ZaterdagMatinee bracht zijn Vijfde symfonie in première, getiteld *Umbrae futurae*, schaduwen van de toekomst. Maar het werd vooral de middag van Sergej Katsjatrian. In het *Eerste vioolconcert* van Sjostakovitsj en in een Bachtogift liet de 22-jarige Armeniër horen dat voor hem de zon glorieus schijnt.

In 2005 won hij het Koningin Elizabethconcours. Ook het Concertgebouworkest wist hem al te vinden. Zeer verdiend, want als iemand de kunst van het overrompelen verstaat, is het Sergej Katsjatrian.

Hij hoeft er niet eens de cupmaat van zijn vibrato voor op te blazen of zijn toon met botox in te spuiten. Je zou hem het etiket 'naturel' op willen plakken - ware het niet dat zijn muzikaliteit daarvoor veel te subtiel in elkaar steekt.

In alle bescheidenheid speelt Katsjatrian alsof hij het wereldraadsel voor je oplost. Zelfs de zachtste viooltoon draagt nog be-

tekenis. Zijn techniek is vlekkeloos. De totaalindruk verpletterend. Mensensoort: een zondagskind.

Dat laatste kan van Hans Kox (77) niet worden gezegd. Al decennia bokst de componist op tegen het verwijt van navolgerschap en traditionalisme. In de aanloop naar de première van zijn *Vijfde symfonie* was er opnieuw gedonder.

Kox zond 7.000 euro honorari-

Katsjatrian speelt alsof hij het wereldraadsel voor je oplost

um terug naar het Fonds voor Podiumkunsten. Hij vond het bedrag een fooi voor de geleverde inspanning en voelde zich bovendien gekrenkt door het Fondsoordeel 'weinig origineel en fantasievol'.

Per saldo moet hij het nu stellen met een bescheiden 15.000 euro voor veertig minuten muziek. Mede dankzij een bijdrage van het Concertgebouworkest, dat twee van de vijf delen in 2006 in première bracht.

In zijn voltooide Vijfde gaat Kox vooral in het mengen van blazerskleuren origineel en fantasievol te werk. Spannend hoe een klarinet het gevecht aangaat met gesmoor-

de trombones. Heerlijk hoe een kopergroep pulseert als een kloppende ader. Dirigent Jaap van Zweden haalde het *pico bello* uit het Radio Filharmonisch Orkest.

Maar Kox is ook als de acteur die schmiert om zijn publiek bij de les te houden. Een heftige beweging - en dan stilte. Een sympathieke melodie - die eenzaam wegwijnt. Een roffelende trom - er dreigt vast onheil. Hoekige melodieën, knorrige ritmen en burleske terzijdes roepen verder vooral Sjostakovitsj in herinnering.

Muziek als Kox' onafscheidelijke vlinderstrik. Het kleedt deftig af, maar is lichtelijk uit de tijd.

Guido van Oorschot

Kox en Sjostakovitsj. Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Jaap van Zweden. M.m.v. Sergej Katsjatrian (viool). Amsterdam, Concertgebouw, 15/3. Radio 4: 18/3, 20.00 uur.